పఞ్చమ కాణ్డే - పఞ్చమప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ యత్ । ఏతేన । సగ్ంస్థాపయతీతి సమ్-స్థాపయతి । యజ్ఞస్య । సన్తత్యా ఇతి సమ్-తత్యై । అవిచ్ఛేదాయేత్యవి-ఛేదాయ । ఐన్ద్రాః । పశవః । యే । ముష్కరాః । యత్ । ఐన్ద్రాః । సన్తః । అగ్నిభ్య ఇత్యగ్ని-భ్యః । ఆలభ్యన్త ఇత్యా-లభ్యన్తే । దేవతాభ్యః । సమదమితి స-మదమ్ । దధాతి । ఆగ్నేయీః । త్రిష్టుభః । యాజ్యానువాక్యా ఇతి యాజ్యా-అనువాక్యాః । కుర్యాత్ । యత్ । ఆగ్నేయీః । తేన । ఆగ్నేయాః । యత్ । త్రిష్టుభః । తేన । ఐన్ద్రాః । సమృద్ధ్యా ఇతి సమ్-ఋద్ధ్యై । న । దేవతాభ్యః । సమదమితి స-మదమ్ । దధాతి । వాయవే । నియుత్వత ఇతి ని-యుత్వతే । తూపరమ్ । ఆ । లభతే । తేజః । అగ్నేః । వాయుః । తేజసే । ఏషః । ఆ । లభ్యతే । తస్మాత్ । యద్రియఙ్ । వాయుః ॥౧॥ వాతి । తద్రియఙ్ । అగ్నిః । దహతి । స్వమ్ । ఏవ । తత్ । తేజః । అన్వితి । ఏతి । యత్ । న । నియుత్వత ఇతి ని-యుత్వతే । స్యాత్ । ఉదితి । మాద్యేత్ । యజమానః । నియుత్వత ఇతి ని-యుత్వతే । భవతి । యజమానస్య । అనున్మాదాయేత్యనుత్-మాదాయ । వాయుమతీ ఇతి వాయు-మతీ । శ్వేతవతీ ఇతి శ్వేత-వతీ । యాజ్యానువాక్యే ఇతి యాజ్యా-అనువాక్యే । భవతః । సతేజస్త్వాయేతి సతేజః-త్వాయ । హిరణ్యగర్భ ఇతి హిరణ్య-గర్భః । సమ్ । అవర్తత । అగ్రే । ఇతి । ఆఘారమిత్యా-ఘారమ్ । ఆ । ఘారయతి । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । వై । హిరణ్యగర్భ ఇతి హిరణ్య-గర్భః । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । అనురూపత్వాయేత్యనురూప-త్వాయ । సర్వాణి । వై । ఏషః । రూపాణి । పశూనామ్ । ప్రతి । ఆ । లభ్యతే । యత్ । శ్మశ్రుణః । తత్ ॥౨॥ పురుషాణామ్ । రూపమ్ । యత్ । తూపరః । తత్ । అశ్వానామ్ । యత్ । అన్యతోదన్నిత్యన్యతః

తః-దన్న్ । తత్ । గవామ్ । యత్ । అవ్యాః । ఇవ । శఫాః । తత్ । అవీనామ్ । యత్ । అజః । తత్ । అజానామ్ । వాయుః । వై । పశూనామ్ । ప్రియమ్ । ధామ । యత్ । వాయవ్యః । భవతి । ఏతమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । అభీతి । సఞ్జ్ఞానానాఇతిసమ్-జ్ఞానానాః । పశవః । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే । వాయవ్యాః । కార్యా౩ః । ప్రాజాపత్యా౩ఇతిప్రాజా-పత్యా౩ః । ఇతి । ఆహుః । యత్ । వాయవ్యమ్ । కుర్యాత్ । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । ఇయాత్ । యత్ । ప్రాజాపత్యమితిప్రాజా-పత్యమ్ । కుర్యాత్ । వాయోః ॥౩॥ ఇయాత్ । యత్ । వాయవ్యాః । పశుః । భవతి । తేన । వాయోః । న । ఏతి । యత్ । ప్రాజాపత్యఇతిప్రాజా-పత్యః । పురోడాశః । భవతి । తేన । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । న । ఏతి । యత్ । ద్వాదశకపాల ఇతిద్వాదశ-కపాలః । తేన । వైశ్వానరాత్ । న । ఏతి । ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా-వైష్ణవమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపతి । దీక్షిష్యమాణః । అగ్నిః । సర్వాః । దేవతాః । విష్ణుః । యజ్ఞః । దేవతాః । చ । ఏవ । యజ్ఞమ్ । చ । ఏతి । రభతే । అగ్నిః । అవమః । దేవతానామ్ । విష్ణుః । పరమః । యత్ । ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా-వైష్ణవమ్ । ఏకాదశకపాల మిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిర్వపతీతినిః-వపతి । దేవతాః ॥౪॥ ఏవ । ఉభయతః । పరిగృహ్యే తిపరి-గృహ్య । యజమానః । అవేతి । రున్ధే । పురోడాశేన । వై । దేవాః । అముష్మిన్న్ । లోకే । ఆర్ధ్నువన్న్ । చరుణా । అస్మిన్న్ । యః । కామయేత । అముష్మిన్న్ । లోకే । ఋధ్నుయామ్ ఇతి । సః । పురోడాశమ్ । కుర్వీత । అముష్మిన్న్ । ఏవ । లోకే । ఋధ్నోతి । యత్ । అష్టాకపాల ఇత్యష్టా-కపాలః । తేన । ఆగ్నేయః । యత్ । త్రికపాలఇతిత్రి-కపాలః । తేన । వైష్ణవః । సమృద్ధ్యాఇతిసమ్-ఋద్ధ్యై । యః । కామయేత । అస్మిన్న్ । లోకే । ఋధ్నుయామ్ । ఇతి । సః । చరుమ్ । కుర్వీత । అగ్నేః । ఘృతమ్ । విష్ణోః । తణ్డులాః । తస్మాత్ ॥౫॥ చరుః ।

కార్యః । అస్మిన్న్ । ఏవ । లోకే । ఋధ్నోతి । ఆదిత్యః । భవతి । ఇయమ్ । వై । అదితిః । అస్యామ్ । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । అథో ఇతి । అస్యామ్ । ఏవ । అధి । యజ్ఞమ్ । తనుతే । యః । వై । సంవత్సరమితిసమ్-వత్సరమ్ । ఉఖ్యమ్ । అభృత్వా । అగ్నిమ్ । చినుతే । యథా । సామి । గర్భః । అవపద్యతఇత్యవ-పద్యతే । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛేత్ । వైశ్వానరమ్ ద్వాదశకపాలమితిద్వాదశ-కపాలమ్ । పురస్తాత్ । నిరితి । వపేత్ । సంవత్సరఇతిసమ్-వత్సరః । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । యథా । సంవత్సరమితిసమ్-వత్సరమ్ । ఆప్త్వా ॥[illegible] కాలే । ఆగతఇత్యా-గతే । విజాయతఇతివి-జాయతే । ఏవమ్ । ఏవ । సంవత్సరమితిసమ్-వత్సరమ్ । ఆప్త్వా । కాలే । ఆగతఇత్యా-గతే । అగ్నిమ్ । చినుతే । న । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి । ఏషా । వై । అగ్నేః । ప్రియా । తనూః । యత్ । వైశ్వానరః । ప్రియామ్ । ఏవ । అస్య । తనువమ్ । అవ । ఇతి । రున్ధే । త్రీణి । ఏతాని । హవీగ్ంషి । భవన్తి । త్రయః । ఇమే । లోకాః । ఏషామ్ । లోకానామ్ । రోహాయ ॥౭॥ యద్రియఙ్వాయుర్యచ్ఛ్మశ్రుణస్తద్వాయోర్నిర్వపతిదేవతా స్తస్మాదాప్త్వా షట్త్రిగ్ంశచ్చ ॥౧॥

ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రజాఇతిప్ర-జాః । సృష్ట్వా । ప్రేణా । అను । ప్రేతి । అవిశత్ । తాభ్యః । పునః । సమ్భవితుమితిసమ్-భవితుమ్ । న । అశక్నోత్ । సః । అబ్రవీత్ । ఋధ్నవత్ । ఇత్ । సః । యః । మా । ఇతః । పునః । సఞ్చినవదితిసమ్-చినవత్ । ఇతి । తమ్ । దేవాః । సమితి । అచిన్వన్న్ । తతః । వై । తే । ఆర్ధ్నువన్న్ । యత్ । సమచిన్వన్నితిసమ్-అచిన్వన్న్ । తత్ । చిత్యస్య । చిత్యత్వమితిచిత్య-త్వమ్ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్ । చినుతే । ఋధ్నోతి । ఏవ । కస్మై । కమ్ । అగ్నిః । చీయతే । ఇతి । ఆహుః । అగ్నివానిత్యగ్ని-వాన్ ॥౨॥ అసాని । ఇతి । వై । అగ్నిః । చీయతే । అగ్నివానిత్యగ్ని-వాన్ । ఏవ । భవతి ।

కస్మై । కమ్ । అగ్నిః । చీయతే । ఇతి । ఆహుః । శ్యేనః । హ । వేదస్య । ఇతి । వై । అగ్నిః ।
చీయతే । వీరః । వైవన్ । దేవాః । కస్మై । కమ్ । అగ్నిః । చీయతే । ఇతి । ఆహుః । గృహీ ।
అన్నాదీ । ఇతి । వై । అగ్నిః । చీయతే । గృహీ । ఏవ । భవతి । కస్మై । కమ్ । అగ్నిః । చీయతే ।
ఇతి । ఆహుః । పశుమానితి పశు-మాన్ । అన్నాదీ । ఇతి । వై । అగ్నిః । చీయతే ।
పశుమానితి పశు-మాన్ । ఏవ । భవతి । కస్మై । కమ్ । అగ్నిః । చీయతే । ఇతి । ఆహుః ।
సప్త । హ । పురుషాః । ఉపేతి । జీవాన్ । ఇతి । వై । అగ్నిః । చీయతే । త్రయః । ప్రాఞ్చః ।
త్రయః । ప్రత్యఞ్చః । ఆత్మా । సప్తమః । ఏతావన్తః । వై । పురుషాః । అముష్మిన్ । లోకే ।
ఉపేతి । జీవన్తి । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । అగ్నిమ్ । అచికీషత । తమ్ । పృథివీ ।
అబ్రవీత్ । న । మయి । అగ్నిమ్ । చేష్యసే । అతి । మా । ధక్ష్యతి । సా । త్వా । అతిదహ్యా
మానేత్యతి-దహ్యమానా । వి । ధవిష్యే । ౧౦ । సః । పాపీయాన్ । భవిష్యసి । ఇతి । సః ।
అబ్రవీత్ । తథా । వై । అహమ్ । కరిష్యామి । యథా । త్వా । న । అతిధక్ష్యతీత్యతి-ధక్ష్యతి ।
ఇతి । సః । ఇమామ్ । అభి । అమృశత్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । త్వా । సాదయతు ।
తయా । దేవతయా । అఙ్గిరస్వత్ । ధ్రువా । సీద । ఇతి । ఇమామ్ । ఏవ । ఇష్టకామ్ । కృత్వా ।
ఉపేతి । అధత్త । అనతిదాహాయేత్యనతి-దాహాయ । యత్ । ప్రతీతి । అగ్నిమ్ । చేష్యన్త ।
తత్ । అభి । మృశేత్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । త్వా । సాదయతు । తయా । దేవతయా ।
అఙ్గిరస్వత్ । ధ్రువా । సీద । ౧౧ । ఇతి । ఇమామ్ । ఏవ । ఇష్టకామ్ । కృత్వా । ఉపేతి । ధత్తే ।
అనతిదాహాయేత్యనతి-దాహాయ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । అకామయత । ప్ర । ఇతి ।
జాయేయ । ఇతి । సః । ఏతమ్ । ఉఖ్యమ్ । అపశ్యత్ । తమ్ । సంవత్సరమితి సమ్-
వత్సరమ్ । అబిభః । తతః । వై । సః । ప్ర । ఇతి । అజాయత । తస్మాత్ । సంవత్సరమితి సమ్-

వత్సరమ్ । భార్యాః । ప్రేతి । ఏవ । జాయతే । తమ్ । వసవః । అబ్రువన్న్ । ప్రేతి । త్వమ్ , అజనిష్ఠాః । వయమ్ । ప్రేతి । జాయామహై । ఇతి । తమ్ । వసుభ్య ఇతి వసు-భ్యః । ప్రేతి , అయచ్ఛత్ । తమ్ । త్రీణి । అహాని । అబిభరుః । తేన ॥౧౨॥ త్రీణి । చ । శతాని । అసృజన్త , త్రయస్త్రిగ్ంశతమితి త్రయః-త్రిగ్ంశతమ్ । చ । తస్మాత్ । త్ర్యహమితి త్రి-అహమ్ । భార్యాః ప్రేతి । ఏవ । జాయతే । తాన్ । రుద్రాః । అబ్రువన్న్ । ప్రేతి । యూయమ్ । అజనిఢ్వమ్ , వయమ్ । ప్రేతి । జాయామహై । ఇతి । తమ్ । రుద్రేభ్యః । ప్రేతి । అయచ్ఛన్న్ । తమ్ , షట్ । అహాని । అబిభరుః । తేన । త్రీణి । చ । శతాని । అసృజన్త । త్రయస్త్రిగ్ంశతమితి త్రయః- త్రిగ్ంశతమ్ । చ । తస్మాత్ । షడహమితి షట్-అహమ్ । భార్యాః । ప్రేతి । ఏవ । జాయతే । తాన్ । ఆదిత్యాః । అబ్రువన్న్ । ప్రేతి । యూయమ్ । అజనిఢ్వమ్ । వయమ్ ॥౧౩॥ ప్రేతి । జాయామహై । ఇతి । తమ్ । ఆదిత్యేభ్యః । ప్రేతి । అయచ్ఛన్న్ । తమ్ । ద్వాదశ । అహాని । అబిభరుః । తేన । త్రీణి । చ । శతాని । అసృజన్త । త్రయస్త్రిగ్ంశతమితి త్రయః-త్రిగ్ంశతమ్ । చ । తస్మాత్ । ద్వాదశాహమితి ద్వాదశ-అహమ్ । భార్యాః । ప్రేతి । ఏవ । జాయతే । తేన । వై । తే । సహస్రమ్ । అసృజన్త । ఉఖామ్ । సహస్రతమీమితి సహస్ర-తమీమ్ । యః । ఏవమ్ । ఉఖ్యమ్ । సాహస్రమ్ । వేద । ప్రేతి । సహస్రమ్ । పశూన్ । ఆప్నోతి ॥౧౪॥

అగ్నివాన్పశుమానసానీతివాఅగ్నిర్ద్వివిష్యేమృశేత్ప్రజాపతిస్త్వాసాదయతు తయా దేవతయాఽఙ్గిరస్వద్ధ్రువాసీదతేనతానాదిత్యాఅబ్రువన్ప్రయూయమజనిఢ్వంవయం చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౨॥

యజుషా । వై । ఏషా । క్రియతే । యజుషా । పచ్యతే । యజుషా । వీతి । ముచ్యతే । యత్ । ఉఖా । సా । వై । ఏషా । ఏతర్హి । యాతయామ్నీతి యాత-యామ్నీ । సా । న ।

మనః । ప్రయుక్త్యా ఇతి ప్ర-యుక్త్యై । ఇతి । ఆహుః । అగ్నే । యుంక్ష్వ । హి । యే । తవ ।
యుంక్ష్వ । హి । దేవహూతమానితి దేవ-హూతమాన్ । ఇతి । ఉష్ణిహాయామ్ । జుహోతి । తేన ।
ఏవ । ఏనామ్ । పునః । ప్రతి । యుంక్తే । తేన । అయాతయామ్నీత్యయాత-యామ్నీ । యః ।
వై । అగ్నిమ్ । యోగే । ఆగత ఇత్యా-గతే । యునక్తి । యుంక్తే । యుంజానేషు । అగ్నే ॥౧౫॥
యుంక్ష్వ । హి । యే । తవ । యుంక్ష్వ । హి । దేవహూతమానితి దేవ-హూతమాన్ । ఇతి ।
ఆహ । ఏషః । వై । అగ్నేః । యోగః । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । యునక్తి । యుంక్తే । యుంజానేషు ।
బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । సృష్టే । అగ్నిః । చేతవ్యా౩ః । ఉత్తానా౩ ఇత్యుత్-
తానా౩ః । ఇతి । వయసామ్ । వై । ఏషః । ప్రతిమయేతి ప్రతి-మయా । చీయతే । యత్ ।
అగ్నిః । యత్ । న్యఞ్చమ్ । చినుయాత్ । పృష్ఠితః । ఏనమ్ । ఆహుతయ ఇత్యా-హుతయః ।
ఋచ్ఛేయుః । యత్ । ఉత్తానమిత్యుత్-తానమ్ । న । పతితుమ్ । శక్నుయాత్ । అసువర్గ్య ఇత్య
సువః-గ్యః । అస్య । స్యాత్ । ప్రాచీనమ్ । ఉత్తానమిత్యుత్-తానమ్ ॥౧౬॥ పురుషశీర్షమితి
పురుష-శీర్షమ్ । ఉపేతి । దధాతి । ముఖతః । ఏవ । ఏనమ్ । ఆహుతయ ఇత్యా-
హుతయః । ఋచ్ఛన్తి । న । ఉత్తానమిత్యుత్-తానమ్ । చినుతే । సువర్గ్య ఇతి సువః-గ్యః ।
అస్య । భవతి । సౌర్యా । జుహోతి । చక్షుః । ఏవ । అస్మిన్న్ । ప్రతీతి । దధాతి । ద్వే । జుహోతి ।
ద్వే ఇతి । హి । చక్షుషీ ఇతి । సమాన్యా । జుహోతి । సమానమ్ । హి । చక్షుః । సమృద్ధ్యా ఇతి సమ్-
ఋద్ధ్యై । దేవాసురా ఇతి దేవ-అసురాః । సంయత్తా ఇతి సమ్-యత్తాః । ఆసన్న్ । తే । వామమ్ ।
వసు । సమ్ । ని । అదధత । తత్ । దేవాః । వామభృతేతి వామ-భృతా । అవృఞ్జత । తత్ ।
వామభృత ఇతి వామ-భృతః । వామభృత్త్వమితి వామభృత్-త్వమ్ । యత్ । వామభృతమితి
వామ-భృతమ్ । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । వామమ్ । ఏవ । తయా । వసు । యజమానః ।

స-శీర్‌షాణమ్ । చినుతే । సశీర్‌షేతిస-శీర్‌షా । అముష్మిన్న్ । లోకే । భవతి । చిత్తిమ్ ।
జుహోమి । మనసా । ఘృతేన । యథా । దేవాః । ఇహ । ఆగమన్నిత్యా-గమన్న్ । వీతిహోత్రా
ఇతివీతి-హోత్రాః । ఋతావృధ ఇత్యృత-వృధః । సముద్రస్య । వయునస్య । పత్మన్న్ ।
జుహోమి । విశ్వకర్మణ ఇతివిశ్వ-కర్మణే । విశ్వా । అహా । అమర్త్యమ్ । హవిః । ఇతి ।
స్వయమాతృణ్ణామితిస్వయమ్-ఆతృణ్ణామ్ । ఉపధాయేత్యుప-ధాయ । జుహోతి ॥౨౦॥
ఏతత్ । వై । అగ్నేః । శిరః । సశీర్‌షాణమితిస-శీర్‌షాణమ్ । ఏవ । అగ్నిమ్ । చినుతే ।
సశీర్‌షేతిస-శీర్‌షా । అముష్మిన్న్ । లోకే । భవతి । యః । ఏవమ్ । వేద । సువర్గాయేతి
సువః-గాయ । వై । ఏషః । లోకాయ । చీయతే । యత్ । అగ్నిః । తస్య । యత్ । అయథాపూర్వ
మిత్యయథా-పూర్వమ్ । క్రియతే । అసువర్గ్యమిత్యసువః-గ్యమ్ । అస్య । తత్ । సువర్గ్య
ఇతిసువః-గ్యః । అగ్నిః । చితిమ్ । ఉపధాయేత్యుప-ధాయ । అభీతి । మృశేత్ । చిత్తిమ్ ।
అచిత్తిమ్ । చినవత్ । వీతి । విద్వాన్ । పృష్ఠా । ఇవ । వీతా । వృజినా । చ । మర్తాన్ । రాయే ।
చ । నః । స్వపత్యాయేతిసు-అపత్యాయ । దేవ । దితిమ్ । చ । రాస్వ । అదితిమ్ ।
ఉరుష్య । ఇతి । యథాపూర్వమితియథా-పూర్వమ్ । ఏవ । ఏనామ్ । ఉపేతి । ధత్తే ।
ప్రాఞ్చమ్ । ఏనమ్ । చినుతే । సువర్గ్య ఇతిసువః-గ్యః । అస్య । భవతి ॥౨౧॥

॥ ఓషధయఃకష్యవోతిస్వపత్యాయాఽష్టాదశచ ॥౪॥

విశ్వకర్మేతివిశ్వ-కర్మా । దిశామ్ । పతిః । స । నః । పశూన్ । పాతు । సః । అస్మాన్ ।
పాతు । తస్మై । నమః । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । రుద్రః । వరుణః । అగ్నిః । దిశామ్ ।
పతిః । సః । నః । పశూన్ । పాతు । సః । అస్మాన్ । పాతు । తస్మై । నమః । ఏతాః । వై ।
దేవతాః । ఏతేషామ్ । పశూనామ్ । అధిపతయ ఇత్యధి-పతయః । తాభ్యః । వై । ఏషః ।

ఏతి । వృశ్చ్యతే । యః । పశుశీర్‌షాణీతిపశు-శీర్‌షాణి । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । హిరణ్యేష్ట కాఇతిహిరణ్య-ఇష్టకాః । ఉపేతి । దధాతి । ఏతాభ్యః । ఏవ । దేవతాభ్యః । నమః । కరోతి । బ్రహ్మవాదిన ఇతిబ్రహ్మ-వాదినః ॥౨౨॥ వదన్తి । అగ్నౌ । గ్రామ్యాన్ । పశూన్ । ప్రేతి । దధాతి । శుచా । ఆరణ్యాన్ । అర్పయతి । కిమ్ । తతః । ఉదితి । శిగ్ంషతి । ఇతి । యత్ । హిరణ్యే ష్టకాఇతిహిరణ్య-ఇష్టకాః । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । అమృతమ్ । వై । హిరణ్యమ్ । అమృతేన । ఏవ । గ్రామ్యేభ్యః । పశుభ్యఇతిపశు-భ్యః । భేషజమ్ । కరోతి । న । ఏనాన్ । హినస్తి । ప్రాణఇతిప్ర-అనః । వై । ప్రథమా । స్వయమాతృణ్ణేతిస్వయమ్-ఆతృణ్ణా । వ్యాన ఇతివి- అనః । ద్వితీయా । అపానఇత్యప-అనః । తృతీయా । అను । ప్రేతి । అన్యాత్ । ప్రథమామ్ । స్వయమాతృణ్ణామితిస్వయమ్-ఆతృణ్ణామ్ । ఉపధాయేత్యుప-ధాయ । ప్రాణే నేతిప్ర-అనేన । ఏవ । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । సమితి । అర్ధయతి । వీతి । అన్యాత్ ॥౨౩॥ ద్వితీయామ్ । ఉపధాయేత్యుప-ధాయ । వ్యానేనేతివి-అనేన । ఏవ । వ్యానమితివి-అనమ్ । సమితి । అర్ధయతి । అపేతి । అన్యాత్ । తృతీయామ్ । ఉపధాయేత్యుప-ధాయ । అపానేనేత్యప- అనేన । ఏవ । అపానమిత్యప-అనమ్ । సమితి । అర్ధయతి । అథోఇతి । ప్రాణైరితిప్ర- అనైః । ఏవ । ఏనమ్ । సమితి । ఇన్ధే । భూః । భువః । సువః । ఇతి । స్వయమాతృణ్ణాఇతి స్వయమ్-ఆతృణ్ణాః । ఉపేతి । దధాతి । ఇమే । వై । లోకాః । స్వయమాతృణ్ణాఇతిస్వయమ్- ఆతృణ్ణాః । ఏతాభిః । ఖలు । వై । వ్యాహృతీభిరితివ్యాహృతి-భిః । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । ప్రేతి । అజాయత । యత్ । ఏతాభిః । వ్యాహృతీభిరితివ్యాహృతి-భిః । స్వయమాతృణ్ణాఇతి స్వయమ్-ఆతృణ్ణాః । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । ఇమాన్ । ఏవ । లోకాన్ । ఉపధాయే త్యుప-ధాయ । ఏషు ॥౨౪॥ లోకేషు । అధి । ప్రేతి । జాయతే । ప్రాణాయేతిప్ర-అనాయ ।

వ్యానాయేతివి-అనాయ । అపానాయేత్యప-అనాయ । వాచే । త్వా । చక్షుషే । త్వా । తయా । దేవతయా । అఙ్గిరస్వత్ । ధ్రువా । సీద । అగ్నినా । వై । దేవాః । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । అజిగాగ్ంసన్న్ । తేన । పతితుమ్ । న । అశక్నువన్న్ । తే । ఏతాః । చతస్రః । స్వయమా తృణ్ణాఇతిస్వయమ్-ఆతృణ్ణాః । అపశ్యన్న్ । తాః । దిక్షు । ఉపేతి । అదధత । తేన । సర్వత శ్చక్షుషేతిసర్వతః-చక్షుషా । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । యత్ । చతస్రః । స్వయమాతృణ్ణాఇతిస్వయమ్-ఆతృణ్ణాః । దిక్షు । ఉపదధాతీత్యుప-దధాతి । సర్వతశ్చక్షుషేతి సర్వతః-చక్షుషా । ఏవ । తత్ । అగ్నినా । యజమానః । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । ఏతి॥ ౨౫॥ బ్రహ్మవాదినోవ్యన్యాదేషుయజమానస్త్రీణిచ ॥౫॥

అగ్నే । ఏతి । యాహి । వీతయే । ఇతి । ఆహ । అహ్వత । ఏవ । ఏనమ్ । అగ్నిమ్ । దూతమ్ । వృణీమహే । ఇతి । ఆహ । హుత్వా । ఏవ । ఏనమ్ । వృణీతే । అగ్నినా । అగ్నిః । సమితి । ఇధ్యతే । ఇతి । ఆహ । సమితి । ఇన్ధే । ఏవ । ఏనమ్ । అగ్నిః । వృత్రాణి । జఙ్ఘనత్ । ఇతి । ఆహ । సమిద్ధఇతిసమ్-ఇద్ధే । ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । దధాతి । అగ్నేః । స్తోమమ్ । మనామహే । ఇతి । ఆహ । మనుతే।ఏవ । ఏనమ్ । ఏతాని । వై । అహ్నామ్ । రూపాణి ॥౨౬॥ అన్వహమిత్యను-అహమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । చినుతే । అవేతి । అహ్నామ్ । రూపాణి । రున్ధే । బ్రహ్మవాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । కస్మాత్ । సత్యాత్ । యాతయా మ్నీరితియాత-యామ్నీః । అన్యాః । ఇష్టకాః । అయాతయామ్నీత్యయాత-యామ్నీ । లోకమ్పృ ణేతిలోకమ్-పృణా । ఇతి । ఐన్ద్రాగ్నీత్యైన్ద్ర-అగ్నీ । హి । బార్హస్పత్యా । ఇతి । బ్రూయాత్ । ఇన్ద్రాగ్నీఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । చ । హి । దేవానామ్ । బృహస్పతిః । చ । అయాతయామానౌ అయాత-యామానౌ । అనుచరవతీత్యనుచర-వతీ । భవతి । అజామిత్వాయేత్యజామి-త్వాయ

అనుష్టుభేత్యను-స్తుభా ।అగ్నిమ్ ।చినుతే ।అథా । వై ।లోకస్య ... ఇత్యను-స్తుభా । ప్రాణానామ్
ప్ర-అనః ।అనుష్టుభేత్యను-స్తుభా ।ఉక్త్వా । ప్రాణానామితి-ప్ర-అనః ।ఉత్సృష్ట్యై ।అథో ఇతి । అగ్నిమ్
చినుతే ।తా ।అస్య । సూదదోహసేతి సూద-దోహసా ... ।ఇతి ।ఉక్త్వా । పరుషి
పరుషీతిపరుషి-పరుషి । రసః । రోహిణీమ్ । క్రీణాతి । వృష్ట్యయా ।అథో ।అహ । అగ్నిమ్ ।
వై । వృష్ట్యై ।అగ్నిమ్ ।ఏవ ।అవతి । రుద్ధే ।అథో । వై ।అగ్నిః ।అథో ।అగ్నిమ్ । అగ్నిమ్ ।
ఏవ ।అవతి । రుద్ధే । అన్నాద్యే । దేవానామ్ । ఏతి । క్రమ ।ఏతి । లోకమ్ ।ధ్రువః । అథో ।
అహ ।ఇమాన్ ।ఏవ ।అస్మై ।లోకాన్ ।జ్యోతిష్మతః । కరోతి । యః । వై । అప్సూనామ్ ।
ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ ।వేద ।ప్రతి ।ఏవ ।తిష్ఠతి । తయా । దేవతయా । అఙ్గిరస్వత్ ।
ధ్రువా । సీద ।ఇతి ।అహ ।ఏషా । వై ।అప్సూనామ్ । ప్రతిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా ।యః । ఏవమ్ ।
వేద । ప్రతి । ఏవ । తిష్ఠతి ॥ ౨౫ ॥ రూపాణీతి సూదదోహసస్తయా షోడశచ ॥ ౬ ॥

సువర్గాయేతి సువః-గాయ । వై ।ఏషః । లోకాయ । చీయతే । యత్ । అగ్నేః ।
వజ్రః । ఏకాదశినీ ।యత్ ।అగ్నౌ । ఏకాదశినీమ్ ।మినుయాత్ ।వజ్రేణ ।ఏనమ్ । సువర్గా
దితి సువః-గాత్ । లోకాత్ । అన్తః । దధ్యాత్ । యత్ । న । మినుయాత్ । స్వరుభిరితి
స్వరు-భిః । పశూన్ । వి ।అర్ధయేత్ । ఏకయూపమిత్యేక-యూపమ్ । మినోతి । న ।
ఏనమ్ ।వజ్రేణ । సువర్గాదితి సువః-గాత్ ।లోకాత్ ।అన్తర్దధాతీత్యన్తః-దధాతి ।న । స్వరుభి
రితి స్వరు-భిః ।పశూన్ ।వి ।అర్ధయతి ।వి ।వై ।ఏషః ।ఇన్ద్రియేణ ।వీర్యేణ । ఋధ్యతే
యః ।అగ్నిమ్ ।చిన్వన్ ।అధిక్రామతీత్యధి-క్రామతి ।ఇన్ద్రియా ॥ ౨౬ ॥ ఋచా । ఆక్రమణ
మిత్యా-క్రమణమ్ । ప్రతి । ఇష్టకామ్ । ఉప । దధ్యాత్ । న । ఇన్ద్రియేణ । వీర్యేణ ।
వి । ఋధ్యతే ।రుద్రః । వై । ఏషః ।యత్ ।అగ్నిః । తస్య । తిస్రః । శరవ్యాః । ప్రతీచీ ।

తిరశ్చీ । అనూచీ । తార్క్ష్యః । వై । ఏషః । ఏతి । వృశ్చ్యతే । యః । అగ్నిమ్ । చినుతే । అగ్నిమ్ ।
చిత్వా । తిసృధన్వమితితిసృ-ధన్వమ్ । అయాచితమ్ । బ్రాహ్మణాయ । దద్యాత్ । తార్క్ష్యః ।
ఏవ । నమః । కరోతి । అథో ఇతి । తార్క్ష్యః । ఏవ । ఆత్మానమ్ । నిరితి । క్రీణీతే । యత్ ।
తే । రుద్ర । పురః ॥౨౦॥ ధనుః । తత్ । వాతః । అన్వితి । వాతు । తే । తస్మై । తే । రుద్ర ।
సంవత్సరేణేతిసమ్-వత్సరేణ । నమః । కరోమి । యత్ । తే । రుద్ర । దక్షిణా । ధనుః । తత్ ।
వాతః । అన్వితి । వాతు । తే । తస్మై । తే । రుద్ర । పరివత్సరేణేతిపరి-వత్సరేణ । నమః ।
కరోమి । యత్ । తే । రుద్ర । పశ్చాత్ । ధనుః । తత్ । వాతః । అన్వితి । వాతు । తే । తస్మై । తే ।
రుద్ర । ఇదావత్సరేణ । నమః । కరోమి । యత్ । తే । రుద్ర । ఉత్తరాదిత్యుత్-తరాత్ । ధనుః ।
తత్ ॥౨౧॥ వాతః । అన్వితి । వాతు । తే । తస్మై । తే । రుద్ర । ఇదువత్సరేణేతీదు-వత్సరేణ ।
నమః । కరోమి । యత్ । తే । రుద్ర । ఉపరి । ధనుః । తత్ । వాతః । అన్వితి । వాతు । తే । తస్మై ।
తే । రుద్ర । వత్సరేణ । నమః । కరోమి । రుద్రః । వై । ఏషః । యత్ । అగ్నిః । సః । యథా ।
వ్యాఘ్రః । క్రుద్ధః । తిష్ఠతి । ఏవమ్ । వై । ఏషః । ఏతర్హి । సఞ్చితమితిసమ్-చితమ్ ।
ఏతైః । ఉపేతి । తిష్ఠతే । నమస్కారైరితినమః-కారైః । ఏవ । ఏనమ్ । శమయతి । యే ।
అగ్నయః ॥౨౨॥ పురీష్యాః । ప్రవిష్టా ఇతిప్ర-విష్టాః । పృథివీమ్ । అను ॥ తేషామ్ । త్వమ్ ।
అసి । ఉత్తమ ఇత్యుత్-తమః । ప్రేతి । నః । జీవాతవే । సువ ॥ ఆపమ్ । త్వా । అగ్నే । మనసా ।
ఆపమ్ । త్వా । అగ్నే । తపసా । ఆపమ్ । త్వా । అగ్నే । దీక్షయా । ఆపమ్ । త్వా । అగ్నే । ఉపసద్భి
రిత్యుపసత్-భిః । ఆపమ్ । త్వా । అగ్నే । సుత్యయా । ఆపమ్ । త్వా । అగ్నే । దక్షిణాభిః । ఆపమ్ ।
త్వా । అగ్నే । అవభృథేనేత్యవ-భృథేన । ఆపమ్ । త్వా । అగ్నే । వశయా । ఆపమ్ । త్వా ।
అగ్నే । స్వగాకారేణేతిస్వగా-కారేణ । ఇతి । ఆహ । ఏషా । వై । అగ్నేః । ఆప్తిః । తయా । ఏవ ।

ఏనమ్ । అశ్నోతి ॥౩౩॥ ఐన్ద్రియాపురఉత్తరార్ధనుస్తద్గ్నయఅహౌ౭ శ్చైవ ॥౨॥

గాయత్రేణ । పురస్తాత్ ।ఉపేతి ।తిష్ఠతే ।ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ ।ఏవ । అస్మిన్న్ । దధాతి । బృహద్రథన్తరాభ్యామితిబృహత్-రథన్తరాభ్యామ్ ।పక్షౌ ।ఓజః । ఏవ । అస్మిన్న్ । దధాతి ।ఋతుస్థాయజ్ఞాయజ్ఞియేన ।పుచ్ఛమ్ ।ఋతుషు ।ఏవ ।ప్రతీతి ।తిష్ఠతి । పృష్ఠైః । ఉపేతి । తిష్ఠతే । తేజః । వై । పృష్ఠాని । తేజః । ఏవ । అస్మిన్న్। దధాతి । ప్రజాపతిరితిప్రజా-పతిః । అగ్నిమ్ ।అసృజత । సః । అస్మాత్ । సృష్టః । పరాఙ్ । ఐత్ । తమ్ । వారవన్తీయేనేతి వార-వన్తీయేన ।అవారయత ।తత్ । వారవన్తీయస్యేతివార-వన్తీయస్య । వారవన్తీయత్వమితి వారవన్తీయ-త్వమ్ । శ్యైతేన । శ్యేతీ । అకురుత । తత్ । శ్యైతస్య । శ్యైతత్వమితిశ్యైత-త్వమ్ ॥౩౪॥ యత్ । వారవన్తీయేనేతివార-వన్తీయేన ।ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । వారయతే ఏవ ।ఏనమ్ । శ్యైతేన ।శ్యేతీ ।కురుతే । ప్రజాపతేర్హృదయేన ।అపిపక్షమిత్యపి-పక్షమ్ । ప్రతి ।ఉపేతి । తిష్ఠతే । ప్రేమాణమ్ ।ఏవ ।అస్య ।గచ్ఛతి ।ప్రాచ్యా ।త్వా ।దిశా । సాదయామి గాయత్రేణ ।ఛన్దసా ।అగ్నినా ।దేవతయా ।అగ్నేః ।శీర్ష్ణా ।అగ్నేః ।శిరః ।ఉపేతి । దధామి । దక్షిణయా । త్వా ।దిశా ।సాదయామి ।త్రైష్టుభేన ।ఛన్దసా ।ఇన్ద్రేణ । దేవతయా । అగ్నేః । పక్షేణ । అగ్నేః । పక్షమ్ । ఉపేతి । దధామి । ప్రతీచ్యా । త్వా । దిశా । సాదయామి ॥౩౫॥ జాగతేన ।ఛన్దసా ।సవిత్రా ।దేవతయా ।అగ్నేః ।పుచ్ఛేన ।అగ్నేః ।పుచ్ఛమ్ ।ఉపేతి । దధామి ఉదీచ్యా । త్వా ।దిశా । సాదయామి । ఆనుష్టుభేనేత్యాను-స్తుభేన । ఛన్దసా । మిత్రావరుణాభ్యామితిమిత్రా-వరుణాభ్యామ్ । దేవతయా ।అగ్నేః । పక్షేణ । అగ్నేః । పక్షమ్ । ఉపేతి । దధామి । ఊర్ధ్వయా । త్వా ।దిశా । సాదయామి । పాఙ్క్తేన । ఛన్దసా । బృహస్పతినా । దేవతయా ।అగ్నేః ।పృష్ఠేన ।అగ్నేః ।పృష్ఠమ్ ।ఉపేతి ।దధామి ।యః । వై ।అపాత్మానమిష్టి

సి-ఇత్యాక్షయః। అగ్నిమ్। చినుతే। అన్తరిక్షక్షయ-ఇత్యా। అముష్మిన్। లోకే। భవతి।
యః। సాత్మానమితి-సాత్మానమ్। చినుతే। సాత్మేతి స-ఆత్మా। అముష్మిన్। లోకే।
భవతి। ఆత్మస్పరణమిత్యాత్మ-స్పరణమ్। ఉప। ఇతి। దధాతి। ఏషః। వై। అగ్నేః। ఆత్మా। సాత్మానమితి
స-ఆత్మానమ్। ఏవ। అగ్నిమ్। చినుతే। సాత్మేతి స-ఆత్మా। అముష్మిన్। లోకే। భవతి।
యః। ఏవమ్। వేద॥౨౨॥

॥[illegible]॥౭॥

అగ్నే। ఉదధ-ఇత్యుద-ధే। యా। తే। ఇషుః। యువా। నామ। తయా। నః।
మృడ। తస్యై। తే। నమః। తస్యై। తే। ఉప। జీవన్తః। భూయాస్మ। అగ్నే। దుధ్ర।
గహ్య। కింశిల। వన్య। యా। తే। ఇషుః। యువా। నామ। తయా। నః। మృడ।
తస్యై। తే। నమః। తస్యై। తే। ఉప। జీవన్తః। భూయాస్మ। పఞ్చ। వై। ఏతే।
అగ్నయః। యత్। చితయః। ఉదధిరిత్యుద-ధిః। ఏవ। నామ। ప్రథమః। దుధ్రః॥౨౩॥
ద్వితీయః। గహ్యః। తృతీయః। కింశిలః। చతుర్థః। వన్యః। పఞ్చమః। తేభ్యః। యత్।
ఆహుతిరిత్యా-హుతిః। న। జుహుయాత్। అధ్వర్యుమ్। చ। యజమానమ్। చ। ప్రేతి।
దహేయుః। యత్। ఏతాః। ఆహుతిరిత్యా-హుతీః। జుహోతి। భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన।
ఏవ। ఏనాన్। శమయతి। న। ఆర్తిమ్। ఏతి। ఋత్విక్। అధ్వర్యుః। న। యజమానః। వాక్।
మే। ఆసన్। నసోః। ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః। అక్ష్యోః। చక్షుః। కర్ణయోః। శ్రోత్రమ్।
బాహువోః। బలమ్। ఊరువోః। ఓజః। అరిష్టా। విశ్వాని। అఙ్గాని। తనూః॥౨౪॥
తనువా। మే। సహ। నమః। తే। అస్తు। మా। మా। హింసీః। అప। వై।
ఏతస్మాత్। ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః। క్రామన్తి। యః। అగ్నిమ్। చిన్వన్। అధిక్రామతీత్యధి-

ప్రాణతి । వాక్ । మే । అస్య । ప్రాణః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । ఇతి । అస్తు । ప్రాణాదితి ప్ర-
అనాత్ । ఏవ । అస్మిన్ । దధాతి । యః । రుద్రః । అగ్నౌ । యః । అప్స్వితి అప్-సు । యః । ఓషధీషు
యః । రుద్రః । విశ్వా । భువనా । ఆవివేశేత్యా-వివేశ । తస్మై । రుద్రాయ । నమః । అస్తు
అహరింతిభాగాహరింత్య-భాగాః । వై । అన్యే । రుద్రాః । హవిర్భాగా ఇతి హవిః-భాగాః ॥ ౧౭ ॥
అన్యే । శతరుద్రీయమితి శత-రుద్రీయమ్ । హుత్వా । గావీధుకమ్ । చరుమ్ । ఏతేన ।
యజుషా । చరమాయామ్ । ఇష్టకాయామ్ । నిఃధాతి । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన ।
ఏవ । ఏనమ్ । శమయతి । తస్య । తు । వై । శతరుద్రీయమితి శత-రుద్రీయమ్ ।
హుతమ్ । ఇతి । ఆహుః । యస్య । ఏతత్ । అగ్నౌ । క్రియతే । ఇతి । వసవః । త్వా । రుద్రైః ।
పురస్తాత్ । పాన్తు । పితరః । త్వా । యమరాజాన ఇతి యమ-రాజానః । పితృభిరితి పితృ-భిః ।
దక్షిణతః । పాన్తు । ఆదిత్యాః । త్వా । విశ్వైః । దేవైః । పశ్చాత్ । పాన్తు । ద్యుతానః । త్వా ।
మారుతః । మరుద్భిరితి మరుత్-భిః । ఉత్తరత ఇత్యుత్-తరతః । పాతు ॥ ౧౮ ॥ దేవాః ।
త్వా । ఇన్ద్రజ్యేష్ఠా ఇతీన్ద్ర-జ్యేష్ఠాః । వరుణరాజాన ఇతి వరుణ-రాజానః । అధస్తాత్ । చ ।
ఉపరిష్టాత్ । చ । పాన్తు । న । వై । ఏతేన । పూతః । న । మేధ్యః । న । ప్రోక్షిత ఇతి ప్ర-ఉక్షితః ।
యత్ । ఏనమ్ । అతః । ప్రాచీనమ్ । ప్రోక్షతీతి ప్ర-ఉక్షతి । యత్ । సఞ్చితమితి సమ్-
చితమ్ । ఆజ్యేన । ప్రోక్షతీతి ప్ర-ఉక్షతి । తేన । పూతః । తేన । మేధ్యః । తేన । ప్రోక్షిత ఇతి
ప్ర-ఉక్షితః ॥ ౧౯ ॥ రుద్రస్తనూర్హవిర్భాగాః పాతు ద్వాత్రింశచ్చ ॥ ౫ ॥

సమీచీ । నామ । అసి । ప్రాచీ । దిక్ । తస్యాః । తే । అగ్నిః । అధిపతిరిత్యధి-
పతిః । అసితః । రక్షితా । యః । చ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । యః । చ । గోప్తా । తాభ్యామ్ ।
నమః । తౌ । నః । మృడయతామ్ । తే । యమ్ । ద్విష్మః । యః । చ । నః । ద్వేష్టి । తమ్ । వామ్ ।

జంభే । దధామి । ఓజస్వినీ । నామ । అసి । దక్షిణా । దిక్ । తస్యాః । తే । ఇంద్రః । అధిపతిరిత్యధి-
పతిః । పృదాకుః । ప్రాచీ । నామ । అసి । ప్రతీచీ । దిక్ । తస్యాః । తే ॥౪౨॥ సోమః । అధిపతి
రిత్యధి-పతిః । స్వజ ఇతి స్వ-జః । అవస్థావేత్యవ-స్థావా । నామ । అసి । ఉదీచీ । దిక్ ।
తస్యాః । తే । వరుణః । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । తిరశ్చిరాజిరితి తిరశ్చి-రాజిః । అధిపత్నీ
త్యధి-పత్నీ । నామ । అసి । బృహతీ । దిక్ । తస్యాః । తే । బృహస్పతిః । అధిపతిరిత్యధి-
పతిః । శ్విత్రః । వశినీ । నామ । అసి । ఇయమ్ । దిక్ । తస్యాః । తే । యమః । అధిపతిరి
త్యధి-పతిః । కల్మాషగ్రీవ ఇతి కల్మాష-గ్రీవః । రక్షితా । యః । చ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః ।
యః । చ । గోప్తా । తాభ్యామ్ । నమః । తౌ । నః । మృడయతామ్ । తే । యమ్ । ద్విష్మః ।
యః । చ ॥౪౩॥ నః । ద్వేష్టి । తమ్ । వామ్ । జంభే । దధామి । ఏతాః । వై । దేవతాః ।
అగ్నిమ్ । చితమ్ । రక్షన్తి । తాభ్యః । యత్ । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । న । జుహుయాత్
అధ్వర్యుమ్ । చ । యజమానమ్ । చ । ధ్యాయేయుః । యత్ । ఏతాః । ఆహుతీరిత్యా-
హుతీః । జుహోతి । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఏవ । ఏనాన్ । శమయతి । న । ఆర్తిమ్ ।
ఏతి । ఋచ్ఛతి । అధ్వర్యుః । న । యజమానః । హేతయః । నామ । స్థ । తేషామ్ । వః ।
పురః । గృహాః । అగ్నిః । వః । ఇషవః । సలిలః । నిలిమ్పా ఇతి ని-లిమ్పాః । నామ ॥౪౪॥ స్థ ।
తేషామ్ । వః । దక్షిణా । గృహాః । పితరః । వః । ఇషవః । సగరః । వజ్రిణః । నామ । స్థ ।
తేషామ్ । వః । పశ్చాత్ । గృహాః । స్వప్నః । వః । ఇషవః । గహ్వరః । అవస్థావాన ఇత్యవ-
స్థావానః । నామ । స్థ । తేషామ్ । వః । ఉత్తరాదిత్యుత్-తరాత్ । గృహాః । ఆపః । వః ।
ఇషవః । సముద్రః । అధిపతయ ఇత్యధి-పతయః । నామ । స్థ । తేషామ్ । వః । ఉపరి ।
గృహాః । వర్షమ్ । వః । ఇషవః । అవస్వాన్ । క్రవ్యాః । నామ । స్థ । పార్థివాః । తేషామ్ ।

ఘృత । ఇహ । గృహ్ణా ॥౪౧॥ అన్నమ్ । వై । ఇషః । నిమిషణీతిని-మిషః । వాతధ్రాజమితి
వాత-ధ్రాజమ్ । తేభ్యః । ఘృ । నమః । తే । ఘృ । మృడయత । తే । యమ్ । ద్విష్మః । యః । చ ।
నః । ద్వేష్టి । తమ్ । ఘృ । జమ్భే । దధామి । ఆహంతాదఇత్యాహంత-అదః । వై । అన్యే । దేవాః ।
అహుంతాదఇత్యహుంత-అదః । అన్యే । తాన్ । అగ్నిచిదిత్యగ్ని-చిత్ । ఏవ । ఉభయాన్ । ప్రీణాతి
దధ్నా । మధుమిశ్రేణేతిమధు-మిశ్రేణ । ఏతాః । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । జుహోతి । భాగధేయే
నేతిభాగ-ధేయేన । ఏవ । ఏనాన్ । ప్రీణాతి । అథో ఇతి । ఖలు । ఆహుః । ఇష్టకాః । వై ।
దేవాః । అహుంతాదఇత్యహుంత-అదః । ఇతి ॥౪౨॥ అనుపరిక్రామమిత్యను-పరిక్రామమ్ ।
జుహోతి । అపరివర్గమిత్యపరి-వర్గమ్ । ఏవ । ఏనాన్ । ప్రీణాతి । ఇమమ్ । స్తనమ్ ।
ఊర్జస్వన్తమ్ । ధయ । అపామ్ । ప్రప్యాతమితిప్ర-ప్యాతమ్ । అగ్నే । సరిరస్య । మధ్యే ।
ఉత్సమ్ । జుషస్వ । మధుమన్తమితిమధు-మన్తమ్ । ఊర్వ । సముద్రియమ్ । సదనమ్ ।
ఆ । విశస్వ ॥ యః । వై । అగ్నిమ్ । ప్రయుజ్యేతిప్ర-యుజ్య । న । విముఞ్చతీతివి-
ముఞ్చతి । యథా । అశ్వః । యుక్తః । అవిముచ్యమానఇత్యవి-ముచ్యమానః । క్షుధ్యన్ ।
పరాభవతీతిపరా-భవతి । ఏవమ్ । అస్య । అగ్నిః । పరేతి । భవతి । తమ్ । పరాభవన్తమితి
పరా-భవన్తమ్ । యజమానః । అను । పరేతి । భవతి । సః । అగ్నిమ్ । చిత్వా । లూక్షః ॥౪౩॥
భవతి । ఇమమ్ । స్తనమ్ । ఊర్జస్వన్తమ్ । ధయ । అపామ్ । ఇతి । ఆజ్యస్య । పూర్ణామ్ ।
స్రుచమ్ । జుహోతి । ఏషః । వై । అగ్నేః । విమోకఇతివి-మోకః । విముచ్యేతివి-ముచ్య । ఏవ
అస్మై । అన్నమ్ । అపి । దధాతి । తస్మాత్ । ఆహుః । యః । చ । ఏవమ్ । వేద । యః ।
చ । న । సుధాయమితిసు-ధాయమ్ । హ । వై । వాజీ । సుహితఇతిసు-హితః । దధాతి ।
ఇతి । అగ్నిః । వావ । వాజీ । తమ్ । ఏవ । తత్ । ప్రీణాతి । సః । ఏనమ్ । ప్రీతః । ప్రీణాతి ।

వసీయాన్ । భవతి ॥౪౮॥

॥ప్రతీర్దీదిక్షన్యేక్షేత్రిద్విషోర్యశ్చనిర్దివ్యానామేమహగ్గ్రహాఇతిల్యాక్షోవసీయాన్భవతి॥౧౦॥

ఇన్ద్రాయ । రాజ్ఞే । సూకరః । వరుణాయ । రాజ్ఞే । కృష్ణః । యమాయ । రాజ్ఞే ।
ఋశ్యః । ఋషభాయ । రాజ్ఞే । గవయః । శార్దూలాయ । రాజ్ఞే । గౌరః । పురుషరాజాయేతి
పురుష-రాజాయ । మర్కటః । క్షిప్రశ్యేనస్యేతిక్షిప్ర-శ్యేనస్య । వర్తికా । నీలఙ్గోః । క్రిమిః ।
సోమస్య । రాజ్ఞః । కులుఙ్గః । సిన్ధోః । శిగ్ంశుమారః । హిమవతఇతిహిమ-వతః । హస్తీ ॥౪౯॥

॥ ఇన్ద్రాయాష్టావిగ్ంశతిః ॥౧౧॥

మయుః । ప్రాజాపత్యఇతిప్రాజా-పత్యః । ఊలః । హలీక్ష్ణః । వృషదగ్ంశః । తే ।
ధాతుః । సరస్వత్యై । శారిః । శ్యేతా । పురుషవాగితిపురుష-వాక్ । సరస్వతే । శుకః ।
శ్యేతః । పురుషవాగితిపురుష-వాక్ । ఆరణ్యః । అజః । నకులః । శకా । తే । పౌష్ణాః । వాచే ।
క్రౌఞ్చః ॥౫౦॥ మయుస్త్రయోవిగ్ంశతిః ॥౧౨॥

అపామ్ । నప్త్రే । జషః । నాక్రః । మకరః । కులీకయః । తే । అకూపారస్య । వాచే ।
పైఙ్గరాజఇతిపైఙ్గ-రాజః । భగాయ । కుషీతకః । ఆతీ । వాహసః । దర్విదా । తే । వాయవ్యాః ।
దిగ్భ్యఇతిదిక్-భ్యః । చక్రవాకః ॥౫౧॥ అపామేకాన్నవిగ్ంశతిః॥౧౩॥

బలాయ । అజగరః । ఆఖుః । సృజయా । శయణ్డకః । తే । మైత్రాః । మృత్యవే ।
అసితః । మన్యవే । స్వజఇతిస్వ-జః । కుమ్భీనసఇతికుమ్భీ-నసః । పుష్కరసాదఇతిపుష్కర-
సాదః । లోహితాహిరితిలోహిత-అహిః । తే । త్వాష్ట్రాః । ప్రతిశ్రుత్కాయాఇతిప్రతి-శ్రుత్కాయై ।
వాహసః ॥౫౨॥

పురుషమృగఇతిపురుష-మృగః । చన్ద్రమసే । గోధా । కాలకా । దార్వాఘాటఇతి

దారు-ఆఘాతః । తే । వనస్పతీనామ్ । ఏణీ । అహ్నే । కృష్ణః । రాత్రియై । పికః । క్ష్విఙ్కా ।
నీలశీర్ష్ణీతినీల-శీర్ష్ణీ । తే । అర్యమ్ణే । ధాతుః । కత్కటః ॥౧౩॥

స్వారీ । బిలాకా । ఋశ్యః । మయూరః । శ్యేనః । తే । గన్ధర్వాణామ్ । వసూనామ్ ।
కపిఞ్జలః । రుద్రాణామ్ । తిత్తిరిః । రోహిత్ । కుణ్డృణాచీ । గోలత్తికా । తాః । అప్సరసామ్ ।
అరణ్యాయ । సృమరః ॥౧౪॥

పృషతః । వైశ్వదేవఇతివైశ్వ-దేవః । పిత్వః । న్యఙ్కుః । కశః । తే । అనుమత్యాఇత్యను-
మత్యై । అన్యవాపఇత్యన్య-వాపః । అర్ధమాసానామిత్యర్ధ-మాసానామ్ । మాసామ్ । కశ్యపః
క్వయిః । కుటరుః । దాత్యౌహః । తే । సినీవాల్యై । బృహస్పతయే । శిత్పుటః ॥౧౫॥

శకా । భౌమీ । పాఙ్క్త్రః । కశః । మాన్థీలవః । తే । పితృణామ్ । ఋతూనామ్ ।
జహకా । సంవత్సరాయేతిసమ్-వత్సరాయ । లోపా । కపోతః । ఉలూకః । శశః । తే ।
నైర్ఋతాఇతినైః- ఋతాః । కృకవాకుః । సావిత్రః ॥౧౬॥

॥ ఐలాయపురుషమృగస్సారీపృషతశ్శకాఽష్టాదశాఽష్టాదశ ॥౧౮॥

రురుః । రౌద్రః । కృకలాసః । శకునిః । పిప్పకా । తే । శరవ్యాయై । హరిణః ।
మారుతః । బ్రహ్మణే । శార్గః । తరక్షుః । కృష్ణః । శ్వా । చతురక్షఇతిచతుః-అక్షః । గర్దభః । తే ।
ఇతరజనానామితీతర-జనానామ్ । అగ్నయే । ధూఙ్క్షా ॥౧౭॥ రురుర్వ్యగ్ంశతిః ॥౧౯॥

అలజః । అన్తరిక్షః । ఉద్రః । మద్గుః । ప్లవః । తే । అపామ్ । అదిత్యై । హగ్ంససాచిరితి
హగ్ంస-సాచిః । ఐన్ద్ర్యై । కీర్శా । గృధ్రః । శితికక్షీతిశితి-కక్షీ । వార్ధ్రాణసః । తే ।
దివ్యాః । ద్యావాపృథివ్యేతిద్యావా-పృథివ్యా । శ్వావిదితిశ్వా-విత్ ॥౧౮॥

॥ అలజోఽష్టాదశ ॥౨౦॥

సుపర్ణఇతిసు-పర్ణః । పార్జన్యః ।హగ్ంసః ।వృకః ।వృషదగ్ంశః । తే । ఐన్ద్రాః । అపామ్ । ఉద్రః । అర్యమ్ణే । లోపాశః । సిగ్ంహః । నకులః । వ్యాఘ్రః । తే । మహేన్ద్రాయేతి మహా-ఇన్ద్రాయ । కామాయ । పరస్వాన్ ॥౫౯॥ సుపర్ణోఽష్టాదశ ॥౨౧॥

ఆగ్నేయః ।కృష్ణగ్రీవఇతికృష్ణ-గ్రీవః ।సారస్వతీ ।మేషీ ।బభ్రుః ।సౌమ్యః ।పౌష్ణః । శ్యామః । శితిపృష్ఠఇతిశితి-పృష్ఠః । బార్హస్పత్యః । శిల్పః । వైశ్వదేవఇతివైశ్వ-దేవః । ఐన్ద్రః । అరుణః ।మారుతః ।కల్మాషః ।ఐన్ద్రాగ్నఇత్యైన్ద్ర-అగ్నః । సగ్ంహితఇతిసమ్-హితః । అధోరామఇత్యధః-రామః । సావిత్రః ।వారుణః । పేత్వః॥౬౦॥ఆగ్నేయోద్వావిగ్ంశతిః ॥౨౨॥

అశ్వః ।తూపరః ।గోమృగఇతిగో-మృగః ।తే । ప్రాజాపత్యాఇతిప్రాజా-పత్యాః । ఆగ్నేయౌ ।కృష్ణగ్రీవావితికృష్ణ-గ్రీవౌ । త్వాష్ట్రౌ । లోమశసక్థావితిలోమశ-సక్థౌ । శితిపృష్ఠావితి శితి-పృష్ఠౌ । బార్హస్పత్యౌ । ధాత్రే । పృషోదరఇతిపృష-ఉదరః । సౌర్యః । బలక్షః । పేత్వః॥౬౧॥ అశ్వష్షోడశ॥౨౩॥

అగ్నయే ।అనీకవతఇత్యనీక-వతే ।రోహితాఞ్జిరితిరోహిత-అఞ్జిః ।అనడ్వాన్ ।అధోరామావిత్యధః-రామౌ ।సావిత్రౌ ।పౌష్ణౌ ।రజతనాభీఇతిరజత-నాభీ । వైశ్వదేవావితివైశ్వ-దేవౌ ।పిశఙ్గౌ ।తూపరౌ ।మారుతః ।కల్మాషః ।ఆగ్నేయః ।కృష్ణః ।అజః ।సారస్వతీ ।మేషీ । వారుణః । కృష్ణః । ఏకశితిపాదిత్యేక-శితిపాత్ । పేత్వః ॥౬౨॥

॥ అగ్నయేఽనీకవతేద్వావిగ్ంశతిః ॥౨౪॥

యదేకేనప్రజాపతిఃప్రేణాఽస్మయజుషాఽఽపోవిశ్వకర్మాగ్నఆయాహిసువర్గాయ పఞ్జోగాయత్రేణాగ్నఉదధేసమీచీన్ద్రాయమయుర్దపాంబలాయపురుషమృగస్సారీపృషతశ్చ

కారుధరలఋష్యపర్ణిఙ్గ్నియో॰ క్స్వా॰ గ్నయే॰ నీకవతే చతుర్థం శతిః ౨౮॥

యదేకేనసపాహీయాన్తేతద్వాఙ్గ్నేర్షస్పన్నవే స్వాహ్వైత్వైష్వాహాపాంనస్రే॰ త్వేన్తాహ్వర్

దృష్టిః ॥౨౯॥

॥ యదేకేనైకశతిప్రాశ్నీత్వా ॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥ తత్సత్ ॥

॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

॥పఞ్చమప్రశ్నస్సమాప్తః॥